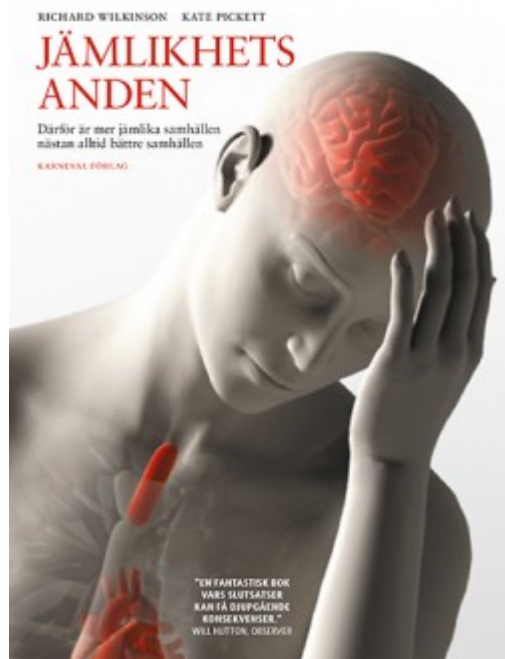

Jämlikhetsanden. Därför är jämlika samhällen nästan alltid bättre samhällen

Richard Wilkinson & Kate Pickett, Karneval förlag. Ingen har ännu lyckats slå hål på tesen i **Jämlikhetsanden**, att jämlikhet är bra för alla. Inte bara för de fattiga utan också för de rika.

Boken har gjort internationell succé och har snart sålts i 10 000 ex enbart i Sverige. Den är på intet sätt utdaterad, författarna föreläser fortfarande världen runt, bl a på Bokmässan i Göteborg. Den som ännu inte läst den har en både spännande och viktig upplevelse framför sig.

Till förtjänsterna hör författarnas lågmälda och icke propagandistiska ton. Sida upp och sida ner belägger de sina påståenden med hjälp av statistik hämtad från bland annat Världsbanken och FN.

Den variabel som alltså har störst genomslag på så vitt skilda saker som hälsa, tillit, tonårsäktenskap, andel av befolkningen som sitter i fängelse, övervikt, antal mord,

elevers resultat i skolan, mental hälsa och missbruk är just ekonomisk jämlikhet.

En del av oss kanske önskade att kvinnors ställning skulle ge utslag i de olika tabeller som presenteras i boken, men så är det inte. I Sverige har vi kommit väldigt långt vad gäller jämställdhet jämfört med till exempel Japan. Men båda länderna ligger i topp för alla de faktorer som mätts. Och de har en faktor gemensamt, den ekonomiska jämlikheten bland medborgarna är någorlunda hög.

Övriga skandinaviska länder ligger också bra till medan länder som Storbritannien, USA och Portugal ligger i botten på område efter område. Och skillnaderna är verkligen stora. I de mer jämlika länderna är de 20% rikaste tre eller fyra gånger rikare än de 20% fattigaste. I de ojämlika länderna är de rika åtta eller nio gånger rikare än de fattiga.

Det som verkligen borde väcka också borgerliga politiker är de tabeller som visar att även barn till välutbildade föräldrar klarar sig bättre i ett land som Sverige än i mindre jämlika Kanada – för att inte tala om i väldigt ojämlika USA.

Jämlikhetsanden diskuterades mycket när den först kom ut på svenska. I valdebatten var debatten egendomligt frånvarande. Men det är inte för sent. Boken är inte någon dagslända utan har alla förutsättningar att leva ett långt liv. Den borde vara obligatorisk läsning för varenda politiker. /AJ